

Reflexions

PER QUÈ?

Catalunya, a la cua de la UE-15 (i 2)

L'augment d'impostos de les rendes superiors podria reduir el dèficit social

VICENÇ NAVARRO

CATEDRÀTIC DE POLITIQUES PÚBLIQUES DE LA UPF I PROFESSOR A LA JOHNS HOPKINS UNIVERSITY

El dèficit fiscal de Catalunya respecte a la resta d'Espanya ha centrat la majoria del debat polític i mediàtic a Catalunya, ja que es considerava que el retard social de Catalunya es devia a aquest dèficit fiscal. No cal dir que aquesta interpretació del nostre subdesenvolupament social va ser àmpliament utilitzada per les veus sobiranistes i independentistes catalanes (ben representades en el programa independentista de clara orientació propagandista que va mostrar TV3, *Adéu, Espanya?*) per al seu benefici polític i electoral.

Les dades, però, no avalen aquestes postures. No hi ha dubte que és important resoldre aquest dèficit fiscal. Però encara que es resolgués, Catalunya continuaria gastant-se molt menys del que hauríem de gastar pel nivell de riquesa que tenim. Catalunya es gasta en el seu Estat del benestar 5.475 euros estandarditzats (e.e.) per habitant. Si haguéssim resolt el dèficit fiscal a Espanya, aquesta xifra augmentaria a 6.440, una quantitat encara molt per sota de la mitjana de la UE-15 (7.464), i molt, molt menys del que ens correspondria pel nivell de riquesa que tenim, és a dir, 8.210 e.e. El dèficit social català és de 2.735 e.e. L'aportació de

965 euros que resultaria d'eliminar el dèficit fiscal, encara que important, és molt insuficient per cobrir el dèficit social. Aquesta és la realitat que o bé es desconeix, o bé s'ignora deliberadament, perquè la raó més important d'aquest retard no és el poder diferencial nacional (de la nació catalana versus la nació espanyola), sinó el poder diferencial per classe social que existeix a Catalunya.

En contra d'una percepció molt generalitzada i interessada en l'establishment català, avui a Catalunya hi ha classes socials, i hi ha tantes catalunyes com classes socials té el país. I la burgesia, la petita burgesia i les classes professionals de renda mitjana-alta, que representen el 30% de renda superior de la població, tenen un enorme poder polític i mediàtic a Catalunya. Inclouen, per cert, el món empresarial i mediàtic català, que estableix els paràmetres de la saviesa convencional (molt promoguda per la majoria dels mitjans, inclosos els públics de la Generalitat de Catalunya) que no volen ni sentir parlar sobre classe social i que promouen la ideologia neoliberal. Aquest grup no està pagant a l'Estat (ni a la Generalitat ni als ajuntaments) els impostos que hauria de pagar (segons la mateixa Agència Tributària, un empresari a Catalunya ingressa

LAURA LOGAN

El dèficit social català no està causat solament pel dèficit fiscal

El domini de la dreta en l'àmbit públic explica el retard social a Catalunya

menys diners que un treballador) i, com a conseqüència de la seva enorme influència política (una coalició, CiU, d'un partit liberal i d'un partit democristià va governar a Catalunya durant 23 anys) els ingressos a l'Estat (central i autonòmic) són molt baixos i el sector públic a Catalunya no va ser prioritari per a aquesta coalició durant el seu mandat. En realitat, aquesta coalició es va aliar amb el Govern central (la major part del temps, amb el partit nacionalista espanyol, el PP) per abaixar els impostos i afavorir les rendes del capital i les rendes més altes.

La situació va començar a modificar-se el 2003 amb el canvi al Govern. La despesa pública social per habitant es va incrementar d'una ma-

nera molt notable durant el període 2003-2007 (abans que s'iniciés la crisi). De 3.781 euros reals es va passar a 4.806, un creixement molt més gran que durant el Govern de CiU en el període 1999-2003, que va passar de 3.013 a 3.781. És a dir, un increment de 257 euros per habitant. Com a conseqüència, la diferència de despesa pública social de Catalunya amb la mitjana de la UE-15, que havia arribat al seu màxim de 2.747 euros estandarditzats el 2003, va baixar a 2.658 el 2007.

Si continua aquest descens, Catalunya hauria d'anar reduint el seu enorme dèficit social. Però la crisi actual pot aturar i invertir aquesta correcció. Per aquest motiu ha estat un pas important l'augment d'impostos a les rendes superiors aprovat pel Govern de la Generalitat (amb l'oposició de les dretes nacionalistes espanyoles i catalanes) per tal d'evitar aquest descens. Aquestes dades mostren que, tant a Catalunya com a Espanya, la categoria de poder de classe social és tan important o més que la categoria de nació. I d'això és del que no es parla al nostre país.

PER OPINAR SOBRE L'ARTICLE
blogs.publico.es

www.vnavarro.org